

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
OPĆINSKI SUD U SARAJEVU

Broj : 65 0 Rs 605763 16 Rs
Sarajevo, 01.04.2020. godine

Općinski sud u Sarajevu, sudija Belma Čano - Sejfović, u pravnoj stvari tužitelja Haruna Mahmutovića iz Sarajeva, ulica Kromolj broj 17A, kojeg zastupa punomoćnik Meliha Filipović, advokat iz Sarajeva, protiv tuženog Košarkaški savez Bosne i Hercegovine, ulica Branilaca Sarajeva broj 11/3, koje zastupa punomoćnik Hajrudin Kapetanović, advokat iz Sarajeva radi isplate novčane naknade iz radnog odnosa po tužbi vrijednosti spora 500.060,54 KM te po protivtužbi tuženog protiv tužitelja radi naknade štete vrijednosti spora 653.801,69 KM, nakon zaključene glavne, usmene i javne rasprave održane dana 06.11.2019. godine, u prisustvu tužitelja te punomoćnika tužitelja i tuženog, dana 01.04.2020. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Obavezuje se tuženi da tužitelju isplati iznos od 500.060,54 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.05.2016. godine do konačne isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.443,89 KM, sve navedeno u roku od 15 dana.

Odbija se u cijelosti, kao neosnovan, protivtužbeni zahtjev tuženog kojim se predlaže da se tužitelj obaveže da mu isplati iznos od 879.643,28 KM sa zakonskom zateznom kamatom i to na iznos od 27.067,42 KM od 01.01.2013. godine, na iznos od 41.817,56 KM počev od 01.01.2014. godine, na iznos od 35.667,94 KM počev od 01.01.2015. godine, na iznos od 63.488,02 KM počev od 01.01.2016. godine, na iznos od 51.651,03 KM počev od 01.05.2016. godine te na iznos od 653.801,69 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.02.2017. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelj je putem punomoćnika dana 17.10.2016. godine podnio tužbu ovom sudu protiv tuženog, a radi isplate novčane naknade po osnovu ugovora o radu. Prema navodima tužbe, tužitelj je bio u radnom odnosu kod tuženog u periodu od 12.07.2010. godine do 30.04.2016. godine. Članom 5. ugovora o radu zaključenih između tužitelja i tuženog ugovoreno je da tužitelj ima pravo naknade u visini od 20% od svakog sponzorskog ili donatorskog ugovora koji tuženi realizuje sa nekim od pravnih subjekata. U toku rada kod tuženog tužitelj je ukupno realizovao na ime sponzorskih ili donatorskih ugovora iznos od 3.296.887,71 KM, a tuženi mu je isplatio ukupno 159.317,00 KM, po osnovu člana 5. ugovora o radu, tako da mu ostaje dužan iznos od 500.060,54 KM. Tužitelj stoga predlaže da sud donese presudu kojom će tuženog obavezati na isplatu navedenog iznosa, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.05.2016. godine do konačne isplate.

U odgovoru na tužbu od 10.11.2016. godine tuženi u cijelosti osporava tužbeni zahtjev te ističe da se oba ugovora o radu, koje je tužitelj dostavio uz tužbu, pozivaju na Odluku Upravnog odbora tuženog, broj POI-491/IO od 03.04.2010. godine, a koja nije priložena uz ugovore i koja ne postoji. Tuženi tvrdi da postoji je druga odluka upravnog odbora tuženog po kojoj se sa tužiteljem treba zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca, ali takav ugovor nije nikada zaključen. Pored toga, tuženi tvrdi da oba ugovora koje je tužitelj priložio uz tužbu nije potpisao Nihad Imamović kao Predsjednik upravnog odbora tuženog u tom periodu, niti su zaključeni na osnovu odluke upravnog odbora. Tuženi pri tome napominje da u svojoj arhivi ima dva ugovora o radu sa tužiteljem, koja su identična u svemu osim u pogledu roka na koji su zaključeni, a koje također nije potpisao Nihad Imamović. Na svim ugovorima i onim što su priloženi uz tužbu i onim koje tuženi posjeduje i to posebno kod ugovora od 11.07.2010. godine je naveden broj protokola POI492/10 a odluka UO je POI-491/10. Odluka UO o potrebi zasnivanja ugovora o radu na određeno vrijeme sa tužiteljem je donijeta 12.07.2010. godine, a tužitelj se poziva na odluku od 03.04.2010. godine i prvi ugovor je od 11.07.2010. godine, što po stavu tuženog jasno ukazuje da niti postoji odluka UO od 03.04.2010. godine niti se mogao zaključiti ugovor prije donošenja odluke UO, a što potvrđuje i da je u knjizi protokola rubrika 491/10 i 492/10 prazna. Tuženi je u odgovoru na tužbu ukazivao da je veliki iznos donatorskih i sponzorskih sredstava tuženog pribavljan iz budžeta, odnosno institucija koje se finansiraju iz budžeta, a osporeno je i da je tužitelj lično dogovorio i realizirao sve te ugovore.

Tuženi je ujedno podnio i protivtužbu radi naknade štete u ukupnom iznosu od 879.643,28 KM, u kojoj navodi da je tužitelj, kao generalni sekretar, zadužen za zakonito poslovanje Košarkaškog saveza i kontroliše finansijsko poslovanje Košarkaškog saveza. Tužitelj je kao ovlaštena i odgovorna osoba sam sebi vršio isplate u periodu 2012-2016. godine i to po tri osnova, pa je tako jedna grupa isplata nazivana isplata po ugovoru, druga grupa isplata je klasifikovana kao isplate po ugovoru o djelu, a treća grupa kao uplate po ugovoru o radu. Prva grupa „isplate po ugovoru,“ se odnosi na isplate po osnovu ugovora o radu i član 5. tog ugovora, a i druge isplate se u osnovi pozivaju na isplate po članu 5 ugovora o radu, ali su zbog izbjegavanja plaćanja poreza i doprinosa nazvane isplate po ugovoru o djelu. Treća grupa isplata se naziva uplate po ugovoru o radu, a u stvari se iz samih isplata i uplata doprinosa vidi da je vršio isplate kao da je ugovor o djelu. Ovi ugovori o djelu niti su kada potpisani niti su postojale zakonske pretpostavke za takve ugovore. Sve te manjkavosti su utvrđene kontrolama porezne inspekcije te tuženi pozivajući se na član 89. Zakona o radu, predlaže da sud tužitelja obaveže na naknadu štete.

Punomoćnik tuženog je na pripremnom ročištu dana 18.04.2018. godine preinačio protivtužbeni zahtjev tako da se od tužitelja potražuje ukupan iznos od 879.643,28 KM, budući da je Porezna uprava donijela rješenja o dodatno utvrđenim poreznim obavezama, pojašnjavajući da se radi o regresnom zahtjevu tuženog prema tužitelju. Punomoćnik tužitelja se protivio preinačenju protivtužbenog zahtjeva, ističući da je tužba preuranjena, budući da postupak po žalbi tuženog na rješenje Porezne uprave nije okončan i iz razloga što je i tadašnji punomoćnik tuženog izjavio prigovor na rad inspekcije koji je odbijen.

Međutim, sud cijeni da je tuženi postupio u cijelosti u skladu sa 57. stav 1. Zakona o parničnom postupku, kada na pripremnom ročištu vrši preinaku tužbenog zahtjeva, na način da povećava prvobitno postavljene

tužbeni zahtjev. Istaknuti prigovori tužitelja tiču se osnovanosti protivtuženog zahtjeva, a ne procesne dopuštenosti postavljanja istoga, pa je sud dozvolio raspravljanje po preinačenom protivtužbenom zahtjevu.

Na pripremnom ročištu tuženi je predložio donošenje presude zbog propuštanja, budući da tužitelj nije u zakonom propisanom roku dao odgovor na tužbu. Međutim, sud je cijenio da nisu ispunjeni uslovi za donošenje takve presude, bilo da se usvaja tužbeni zahtjev ili odbija kao očigledno osnovan, budući da sama protivtužba nije bila podobna za odlučivanje po istoj. Sud je cijenio da je potrebno istu urediti u smislu člana 53. stav 2. ZPP, a koji nedostaci se mogu otkloniti i na pripremnom ročištu, a što je tuženi i učinio te ujedno preinačio tužbu na pripremnom ročištu, kako je naprijed navedeno.

Na ročištu za glavnu raspravu izvedeni su dokazi predloženi od strane punomoćnika tužitelja i to uvidom i čitanjem isprava i to Ugovora o radu na određeno vrijeme od 11.07.2010. godine, Ugovora o radu na neodređeno vrijeme od 05.10.2010. godine, Opomene pred tužbu, Pregleda uplaćenih donatorskih sredstava, tužitelj je saslušan u svojstvu parnične stranke, a u svojstvu svjedoka saslušani su Elmedin Konaković, Hariz Bilić i Nataša Bašović.

Po prijedlogu tuženog provedeni su dokazi uvidom i čitanjem isprava - Pismene izjave Nihada Imamovića, Kopije knjiga protokola za ove rubrike, Odluka o imenovanju članova upravnog odbora broj 0409 od 27.03.2009. godine, Odluke o imenovanju predsjednika, zamjenika predsjednika i generalnog sekretara tuženog broj 05/09 od 27.03.2009. godine, Odluke tuženog od 12.07.2010. godine broj Pol-602/10 o imenovanju vršioca dužnosti generalnog sekretara tj. tužitelja na period od tri mjeseca, Odluke o razrješenju i imenovanju lica ovlaštenih za zastupanje saveza u pravnom prometu broj 592/13 od 30.10.2013. godine, Zapisnika sa sjednice Skupštine tuženog od 30.10.2013. godine.

U odnosu na protivtužbu tuženi je proveo dokaze ugovor o radu na određeno vrijeme od 11.07.2010. godine, ugovor o radu na neodređeno vrijeme od 05.10.2010. godine, pregled uplata po ugovoru o djelu za period od 2012-2016. godine, Rješenje Poreske uprave broj 13-09-02-15-11-1888/2016 od 16.01.2017. godine te Dopunsko rješenje br. 13-09-02-15-11-1888-1/2016 od 18.09.2017. godine. U svojstvu parnične stranke saslušan je zakonski zastupnik tuženog Amer Čolan, a u svojstvu svjedoka Nihad Imamović i Nikica Petrović.

Na glavnoj raspravi dana 24.04.2019. godine punomoćnik tuženog je predložio saslušanje svjedoka Mire Gugića i Zorana Tegeltije, koji su prema navodima saslušanih svjedoka bili članovi Upravnog odbora i obavljali su poslove skupa sa Nihadom Imamovićem. Međutim, cijeneći da je navedeni prijedlog stavljen tek na glavnoj raspravi, a da ne postoji niti jedan opravdan razlog zbog kojeg tuženi nije mogao isti staviti i na pripremnom ročištu, te cijeneći da predložena okolnost na koje bi se ovi svjedoci saslušali (članstvo Nikice Perića u upravnom odboru) nije značajna u odnosu na relevantne činjenice za ovu pravnu stvar, sud je odbio ovaj prijedlog. Tuženi je predložio i saslušanje svjedoka Dragana Despotovića, ali je od njegovog saslušanja odustao budući da je svjedok iz objektivnih razloga, odnosno bolesti, bio spriječen da pristupi pred sud.

Na usaglašen prijedlog tužitelja i tuženog provedeno je i vještačenje po vještaku finansijske struke Elmedini Manso, koja je sačinila Nalaz i mišljenje od 02.04.2019. godine te Dopunu nalaza i mišljenja od 18.07.2019. godine.

Na osnovu savjesne i brižljive ocjene provedenih dokaza, u vezi sa članom 8. Zakona o parničnom postupku¹, sud je donio odluku kao u izreci iz sljedećih razloga:

Na osnovu provedenih dokaza, u odnosu na navode iz tužbe, utvrđene su sljedeće činjenice:

- tužitelj je kod tuženog bio u radnom odnosu u periodu od jula 2010. godine do 30.04.2016. godine i to na radnom mjestu generalnog sekretara
- zaključenju ugovora o radu prethodili su usmeni pregovori sa tadašnjim predsjednikom Upravnog odbora Košarkaškog saveza Nihadom Imamovićem, kada su ugovarani uslovi za zasnivanje radnog odnosa, između ostalog i plaća tužitelja
- tuženi je dana 12.07.2010. godine donio Odluku, broj PO1-602/10 kojom se tužitelj imenuje za vršioca dužnosti generalnog sekretara tuženog, na period od tri mjeseca počev od 12.07.2010. godine
- u toku 01.01.2012. godine do prestanka radnog odnosa 30.04.2016. godine tužitelju su isplaćivani određeni iznosi, precizno navedeni u nalazu i mišljenju vještaka, koji su se u analitičkim karticama tuženog vodili kao troškovi autorskih ugovora, odnosno ukupno 185.564,61 KM

U toku postupka se pokazalo spornim da li je tužitelj sa tuženim zaključio ugovore o radu, koji sadrže odredbu o isplati 20% od svakog sponzorskog ili donatorskog ugovora koji tuženi realizuje sa nekim od pravnih subjekata, budući da je tuženi sporio da je takav dogovor ikada postignut, kao što je i osporena autentičnog ugovora, odnosno svojeručni potpis Nihada Imamovića na ugovorima o radu koji su provedeni kao dokaz u ovom postupku, uz tvrdnju tuženog da se radi o falsifikovanim ugovorima. Tuženi je također tvrdio da ugovori nisu zaključeni na osnovu odluke Upravnog odbora, kao i da nije mogao biti zaključen ugovor o radu ovakvog sadržaja, a u smislu odredbe člana 103. Zakona o obligacionim odnosima. Tuženi je istakao i prigovor zastare.

Među strankama je bilo nesporno da je tužitelj u periodu od 12.07.2010. godine do 30.04.2016. godine bio uposlenik tuženog na radnom mjestu generalni sekretar Košarkaškog saveza BiH. Nesporno je među strankama i da je tuženi u to vrijeme bio zadovoljan poslovnim angažmanom tužitelja i da je iz tog razloga tužitelj u dužem vremenskom periodu obavljao navedene poslove, o čemu su svjedočili gotovo svi saslušani svjedoci pa tako i Nihad Imamović, Elmedin Konaković i Hariz Bilić.

Ispitujući prigovor tuženog da su prezentovani ugovori o radu falsifikovani, sud je utvrdio da je takav prigovor u cijelosti neosnovan.

Naime, već sama činjenica da je tužitelj u periodu od gotovo šest godina bio uposlen kod tuženog govori u prilog činjenici da je neki ugovor morao biti zaključen. Tužitelj je kao dokaz proveo dva ugovora o radu i to Ugovor o radu na određeno vrijeme, broj PO1-492/10 od 11.07.2010. godine i Ugovor o radu

¹ Službene novine FBiH, broj 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu ZPP

na neodređeno vrijeme, broj PO1-1057/10 od 05.10.2010. godine. U uvodu oba ova ugovora navodi se da se isti zaključuje na osnovu odredbi Zakona o radu, Kolektivnog ugovora i Odluke Upravnog odbora KS broj PO1-491/10 od 03.04.2010. godine, članu 24. Pravilnika o radnim odnosima, člana 5. Pravilnika o Državnim reprezentacijama KS BiH i odredaba Pravilnika o platama i drugim ličnim primanjima radnika u KS BiH te člana 33. stav 2. Statusa KS BiH.

Oba ugovora sadrže identične odredbe, izuzev odredbe člana 2. koja se odnosi na period na koji se ugovor zaključuje, pa se tako u ugovoru od 11.07.2010. godine navodi da se isti zaključuje na period od 12.07.2010. do 12.10.2010. godine. U članu 2. Ugovora od 05.10.2010. godine navodi se da se ugovor zaključuje na neodređeni period od 12.10.2010. godine.

Također, oba ugovora sadrže identičan član 5. kojim je ugovorena plaća tužitelja pa je tako ugovoreno da tužitelju za redovan rad pripada plaća u iznosu od 1.500 KM, a da pored toga ima i pravo na a) dnevnu nadoknadu za topli obrok u skladu sa Zakonom i b) naknadu u visini od 20% od svakog sponzorskog ili donatorskog ugovora koji KS BiH realizuje sa nekim od pravnih subjekata.

Tuženi je također kao svoje dokaze, proveo ugovore o radu od 11.07.2010. i 11.07.2010. godine, koji se donekle razlikuju od ugovora koje je proveo tužitelj. Naime, navedeni ugovori razlikuju se u tome što se u oba ugovora navodi da se radi o ugovoru o radu na neodređeno vrijeme, zatim u preambuli gdje se niti u jednom od ugovora ne poziva na Odluku Upravnog odbora, ali u i članu 2. kojim se za razliku od ugovora dostavljenih od strane tužitelja uopšte ne reguliše period na koji se ugovor zaključuje niti početak obavljanja poslova. Tačnije, prva stranica oba ugovora je u cijelosti identična i na njoj ne navodi datum zaključenja ugovora niti datum početka rada tužitelja kod tuženog.

Naredne stranice ugovora predloženih od strane tuženog su u cijelosti identične ugovorima koje je proveo i tužitelj, pa tako i član 5. kojim je ugovorena isplata naknade od 20% svih sponzorskih i donatorskih ugovora.

Cijeneći navedene razlike, sud je imao u vidu da je tuženi u posjedu originala zaključenih ugovora o radu, koji su i prezentovani vještaku grafološke struke Ismetu Katani, a za potrebe izrade nalaza. Vještak je u nalazu i mišljenju od 05.07.2019. godine konstatovao da mu je na uvid dat ugovor o radu na određeno vrijeme, pod brojem PO1-492/10 od 11.07.2010. godine te ugovor o radu na neodređeno vrijeme pod brojem PO1-1057/10 od 05.10.2010. godine. Budući da sam tuženi vještaku daje ugovor na određeno vrijeme od 11.07.2010. godine, a u sudski spis predaje ugovor sa tim datumom ali naslovljen kao ugovor o radu na neodređeno vrijeme, koji je u prvoj stranici identičan ugovoru o radu od 05.10.2010. godine, sud cijeni da se radi o očiglednoj omašci. Naime, tuženi u svom arhivu evidentno ima dva ugovora, jedan na određeno i jedan na neodređeno vrijeme, jednako kao što ih ima i tužitelj i jednako kao što je vještak cijenio pri izradi nalaza i mišljenja. Ne postoji niti jedno logično objašnjenje niti ga je tuženi uopšte ponudio u pogledu navedene diskrepancije između ugovora od 11.07.2010. godine koje predaje tužitelj i onog koji predaje tuženi. Sud pri tome cijeni da ova razlika ne dovodi u pitanje autentičnost ugovora koji tužitelj predlaže kao dokaz, već upravo ugovora koji predlaže sam tuženi, iz svih navedenih razloga,

a naročito što je na fotografijama ugovora o radu koje je vještak cijenio i koji su mu predati od strane tuženog vidljivo da član 2. ugovora odgovara ugovorima koje je prezentovao tužitelj, a ne tuženi.

Nadalje, tuženi je tvrdio da se na ugovorima o radu ne nalazi potpis Nihada Imamovića, odnosno da je isti krivotvoren i na tu okolnost je i proveden dokaz vještačenjem po vještaku Ismenu Katani, a i sam svjedok Nihad Imamović je dao iskaz pred sudom.

Svjedok je tako naveo da je siguran da nikada nije ugovoreno niti na sjednici Upravnog odbora razgovarano o tome da se nekom od uposlenika, pa tako ni tužitelju, daje i ugovora procenat od donatorskih i sponzorskih ugovora, naročito kada se ima u vidu da je tuženi veliki dio sredstava dobijao od budžetskih organizacija. Svjedok je potvrdio da je upravo on, kao predsjednik Upravnog odbora tuženog sa tužiteljem pregovarao o njegovom dolasku u KS BiH i obavljanju poslova generalnog sekretara, ali je bio kategoričan u tvrdnji da je plaća ugovorena u fiksnom iznosu od 1.500 KM mjesečno te da nije imao ovlaštenja da bez ostalih članova odbora išta ugovara i potpisuje. Svjedok je ipak, nakon što su mu predloženi ugovori o radu od 11.07.2010. i 05.10.2010. godine ostavio mogućnost da je potpisao ugovor od 05.10.2010. godine. Pored toga, upravo je svjedok potpisnik Odluke Upravnog odbora kojim se tužitelj imenuje za v.d. generalnog sekretara od 12.07.2010. godine.

Dovodeći navedeno u vezu sa nalazom vještaka grafološke struke, sud je istaknuti prigovor tuženog u pogledu autentičnosti potpisa Nihada Imamovića na ugovorima, cijenio neosnovanim.

Vještak je naime, u svom nalazu od 05.07.2019. godine konstatovao najprije sporne i nesporne dokumente koje je dobio od strane tuženog, a na osnovu kojih je sačinio predmetni nalaz. Kao sporni akti su vještaku dostavljeni već ranije pominjani ugovori o radu od 11.07.2010. i 05.10.2010. godine, kao i Odluka tuženog, broj PO1-602/10 od 12.07.2010. godine - sve u originalu, zatim kao nesporni materijali Karton deponovanih potpisa NLB Tuzlanska banka sa nespornim potpisom Nihada Imamovića, Ugovor o otvaranju i vođenju deviznog računa od 28.10.2010. godine sa nespornim potpisom Nihada Imamovića te Ugovor o otvaranju i vođenju transakcijskog računa od 28.10.2010. godine sa nespornim potpisom Nihada Imamovića - sve u originalu, a ujedno su kao nesporni akti u kopiji vještaku dostavljeni Ugovor o radu na određeno vrijeme zaključen između tužitelja i tuženog, broj PO1-453/08 od 01.04.2008. godine i Odluka tuženog, broj PO1-294/10 od 09.04.2010. godine.

Vještak je u nalazu izvršio detaljnu analizu spornih i nespornih potpisa, te ukazao na karakteristike i razlike. Vještak je tako naglasio da su ljudski rukopisi promjenjivi, da postoje određene razlike između samih nespornih potpisa Nihada Imamovića, koji se upravo opravdavaju time da je ljudski rukopis promjenjiv, pa je tako navedeno da se na spornom ugovoru o radu na određeno vrijeme od 11.07.2010. godine uočava da sporni parafi odgovaraju nespornim potpisima Nihada Imamovića, a da je razlika u pogledu dijakritičke oznake - tačke na koju je i svjedok Nihad Imamović ukazivao u svom iskazu, opravdana jer takvih razlika ima i među nespornim potpisima. Vještak je na isti način prikazao uporedbu spornog potpisa na ugovoru od 05.10.2010. godine te izveo isti zaključak, uz razliku da na tom ugovoru, odnosno tom spornom potpisu postoji i pomenuta dijakritička oznaka. Vještak je tako došao do zaključka i iznio mišljenje da je na oba ugovora o radu, onom na određeno vrijeme od 11.07.2010. godine i onom

na neodređeno vrijeme od 05.10.2010. godine svojeručni potpis Nihada Imamovića, kao i na Odluci od 12.07.2010.

Sud cijeni da je nalaz i mišljenje vještaka sačinjen u skladu sa pravilima struke, da je iz istoga vidljiva primjenjena metodologija i da je kao takav razumljiv i čini logičku cjelinu, a da na isti nisu imali primjedbe ni punomoćnici ni parnične stranke, te isti nalazi objektivnim i u cijelosti prihvata utvrđenja vještaka.

Tuženi je tvrdio i da nisu donesene odluke Uprave skupštine o imenovanju tužitelja kao generalnog sekretara, iako je kao dokaz provedena Odluka o imenovanju tužitelja na mjesto v.d. sekretara od 12.07.2010. godine. Dakle, nesporno je da je tužitelj obavljao poslove generalnog sekretara, te tuženi po tom osnovu protivtužbom potražuje naknadu štete, a istovremeno osporava da je postojala odluka o njegovom imenovanju na tu poziciju.

Nadalje, pored činjenice da je sporen potpis Nihada Imamovića, tuženi je tvrdio i da nikada nije ugovoreno da se tužitelju isplaćuje 20% svih donatorskih i sponzorskih ugovora, prema članu 5. oba Ugovora o radu. Međutim, svjedok Elmedin Konaković je potvrdio da je bio upoznat sa činjenicom da je tužitelj imao takvu klauzulu u svom ugovoru. Svjedok je prije svega potvrdio da je bio upoznat sa stanjem u Košarkaškom savezu, da je od 2003. do 2007. godine bio direktor KK Bosna, a potom od 2013. i Predsjednik Košarkaškog saveza, pa je tako bio upoznat sa stanjem kod tuženog. Potvrdio je da je upravo on preporučio tužitelja za poziciju generalnog sekretara, kada je došao do saznanja da KS BiH ima upražnjenu tu poziciju i da traži kandidata, odnosno da je nazvao Nihada Imamovića i predložio da se tužitelj angažuje. U odnosu na pojedinosti ugovora zaključenog između tužitelja i tuženog, svjedok je bio decidan u tvrdnji da je znao da je tužitelj imao ugovoren procenat od 20% svih ugovora, budući da je i sam imao sličan ugovor sa KK Bosna, navodeći da mu je bilo interesantno da je Mahmutović imao 20% na sve finansijske prilive i da je i lično razgovarao sa tužiteljem o tome. Svjedok je naveo i da misli da je Nihad Imamović potpisao ugovore o radu sa tužiteljem, jer je on u to vrijeme bio ovlašten za takve radnje. Također, svjedok je naveo i da je po dolasku na mjesto Predsjednika KS BiH znao za postojanje obaveza prema tužitelju po osnovu navedenog procenta od realiziranih ugovora, pojašnjavajući da zbog drugih razloga, odnosno postojanja sukoba interesa nije bio ovlašten da lično potpisuje naloge za isplatu, već da je za to bio ovlašten generalni sekretar i neko iz uprave, a da su se redovno podnosili godišnji izvještaji i da su isti bivali usvajani na Skupštini Saveza.

Svjedok Hariz Bilić, koji je od 2007. godine uposlen kod tuženog u odjelu finansija, potvrdio je da je skupa sa tužiteljem bio supotpisnik svih virmana i da je upravo tužitelj insistirao na tome da se na svakom nalogu za isplatu nalaze dva potpisa. Svjedok je naveo i da je stoga upoznat da su vršene isplate tužitelju po osnovu procenta svih ugovora, da je znao za postojanje takve klauzule ugovora o radu jer je taj ugovor „bio u papirima“ i bio dostupan svima. Na poseban upit punomoćnika tuženog svjedok je decidno izjavio da je znao za ugovor i odredbe ugovora tužitelja, pa tako i odredbu o isplati 20% od svih ugovora, jer se tužiteljev ugovor nalazio u njegovom personalnom dosijeu, čije vođenje je potpadao pod dužnost, odnosno zaduženja svjedoka, ističući i da mu je poznato da tužitelj nije koristio tu mogućnost u prve

dvije godine svog mandata, te da je tek od 2012. započeo sa isplatama po osnovu člana 5. Ugovora o radu.

Nadalje, tužitelj je u svom iskazu na glavnoj raspravi detaljno i iscrpno opisao sve događaje koji su prethodili njegovom angažmanu u Košarkaškom savezu BiH. Tužitelj je tako naveo da je prije angažmana u KS BiH obavljao poslove direktora preduzeća Bjelašnica Hadžići i direktora Hayat TV, te da je na tim radnim mjestima imao značajna primanja. Navodi da je u KS BiH došao nakon sastanka u Zetri u junu 2010. godine, kojem su prisustvovali Sabit Hadžić, kao tadašnji selektor, Elmedin Konaković te Nihad Imamović, a na kojem sastanku se pričalo o uslovima rada i tako da su argumenti za njegov dolazak u KS bili da je to jedan fin posao i da ima dosta putovanja, da se može lijepo zaraditi, a kako je od ranije bio košarkaš smatrao je da ima smisla da radi u sportu. Kao njihovi dokazi i argumenti u pogledu mogućnosti zarade su bili da tada Sabit Hadžić ima platu od 4.000,00 KM a Mensur Bajramović ima 6.000,00 KM platu, a Elmedin Konaković je iznosio argumente da ima 10% prema ugovoru sa KK Bosna koji je potpisao sa Nihadom Imamovićem, što je prema navodima tužitelja i njega opredijelilo da zaključi ugovor o radu sa tuženim. Tužitelj je posebno naglasio da je jedan od argumenata kada je dogovarao svoj ugovor sa Imamovićem bio taj da su oni (KS BiH) unajmili marketinšku agenciju EUROMEDIA i da će oni prikupljati sredstva i prema tim ugovorima će imati 20%, te da je tada potpuno svejedno i da tužitelj može imati taj procenat umjesto te agencije.

Cijeneći sve naprijed izneseno, sud je našao dokazanim postojanje ugovora o radu, zaključenih između tužitelja i tuženog od 11.07.2010. i 05.10.2010. godine, kojim je u članu 5. ugovorena isplata naknade od 20% po osnovu svih donatorskih i sponzorskih ugovora. Prije svega, sud cijeni da je iskaz tužitelja u dijelu u kojem opisuje razloge i motive za zaključenje ovih ugovora o radu logičan, da su razlozi kojima se pri tome vodio opravdani i prihvatljivi, budući da je jedan od važnih motiva za zasnivanje radnog odnosa i adekvatna plaća, kao naknada za obavljeni rad. Nadalje, iskaz tužitelja u tom dijelu je potkrijepljen i navodima ranije pomenutih svjedoka Elmedina Konakovića i Hariza Bilića koji decidno potvrđuju da je takav ugovor i sa takvim sadržajem postojao i da su se po njemu vršile isplate. Oba svjedoka su prema svojim pozicijama bila u mogućnosti da imaju takva saznanja, a svjedok Konaković je i kako je sam naveo inicirao angažman tužitelja, sa istim je razgovarao o uslovima tog angažmana, a kasnije je i kroz rad na poziciji Predsjednika KS imao uvida u poslovanje i isplate. Jednako tome, svjedok Hariz Bilić je potvrdio da je upravo u njegovoj nadležnosti bilo i vođenje personalnih dosijea uposlenika, pa tako i tužitelja, te da mu je poznato i da je vidio ugovore o radu tužitelja, kojima je ugovorena isplata sporne naknade, kao i da je kontinuirano od 2012. do 2016. godine, odnosno odlaska tužitelja sa pozicije generalnog sekretara po tom osnovu vršena isplata određenih iznosa tužitelju.

Nasuprot iskazima ovih svjedoka, koji su u pogledu bitnih činjenica saglasni, a eventualne razlike u iskazima su rezultat subjektivnog doživljaja predmetnih događaja te proteka vremena i perspektive svakog od učesnika u naprijed opisanim aktivnostima, Nihad Imamović je bio decidan da se takav procenat nije ugovarao, pa je prvo tvrdio da nikada nije potpisao ugovore o radu sa tužiteljem, da bi ipak naveo da je moguće da je potpisao ugovor o radu od 05.10.2010. godine. Sud cijeni da je svjedok prilikom davanja iskaza djelovao iskreno i nastojao iznijeti činjenice i opisati tok događaja onako kako iz njegovog ličnog shvatanja i sjećanja proizlazi. Utoliko se javila i određena nesigurnost i nedosljednost u njegovom

iskazu, pa od decidne tvrdnje da nije potpisao osporene ugovore, na kraju ipak navodi da je moguće da jeste. Dovodeći iskaz ovog svjedoka u vezu sa najprije materijalnim dokazima - samim ugovorima o radu zaključenim između tužitelja i tuženog, nalazom i mišljenjem vještaka grafološke struke te iskazima navedenih svjedoka, sud nije mogao prihvatiti kao dokazanu tvrdnju svjedoka da nikada nije ugovoren procenat sa tužiteljem i da on takav ugovor nije potpisao.

Nadalje, iz iskaza ovog svjedoka, ali i svjedoka Bilića, Nikice Petrovića, Elmedina Konakovića te i samog tužitelja može se izvesti opravdan zaključak da je ukupno stanje u KS bilo nedovoljno uređeno i da upravljačke strukture nisu imale redovnu komunikaciju. Svi navedeni svjedoci i tužitelj ukazivali su na otežanu komunikaciju u KS, naročito u funkcionisanju skuštine, te specifičnostima u radu upravnog odbora, a zbog nacionalnog pariteta i nemogućnosti usaglašavanja stavova. Tužitelj je naveo da je u periodu njegova mandata Skuština KS zasjedala svega tri puta, što su potvrdili i drugi svjedoci, među kojima i Nikica Petrović. Svjedok je naveo da je u periodu 2009-2013 godine bio član Skupštine Saveza i da je bilo saznanja da ni upravni odbor ne funkcionise u potpunosti, da je bilo telefonskih sjednica, da Upravni odbor nije funkcionisao dobro u punom sastavu i tužitelj je u tom periodu najviše nosio na sebi kao generalni sekretar. Svjedok je detaljno pojasnio i zašto se pojavljivao kao potpisnik dokumenata sve dok Nihad Imamović nije preuzeo, ukazujući na poteškoće u vezi sa deponovanjem potpisa. Svjedok je naveo i da mu je poznato da je došlo do angažovanja tužitelja na poziciju generalnog sekretara, ističući da je bilo poteškoća sa angažovanjem generalnog sekretara, da su raspisivani konkursi te da su, koliko mu je poznato, Imamović i Gugić došli do imena tužitelja i vjerovatno ga uz saglasnost Tegeltije imenovali. Svjedok međutim nije bio upoznat sa detaljima i uslovima pod kojima je tužitelj angažovan. Svjedok je naveo i da je u KS bilo govora o tome da se ponudi za poziciju generalnog sekretara procenat od finansijskih prihoda kroz sponzorske i donatorske ugovore, ali da dok je on bio u Upravnom odboru takva odluka nije donesena.

Svjedok Nataša Bašović, koja je bila zadužena za vođenje knjige protokola, je također potvrdila da se dešavalo da se određene odluke ne upišu u knjigu protokola, a iz razloga što je ona obavljala poslove i van sjedišta tuženog, pa nekada kolege ne bi uspijevale unijeti sve u knjigu.

Iz kopije knjige protokola tuženog vidljivo je da je pod brojem 1057 od 05.10.2010. upisan ugovor o radu sa tužiteljem, dok su rubrike označene brojem 491 i 492 prazne, uz upisano Hariz pored svakog broja. Sama po sebi ova činjenica ne dovodi u pitanje autentičnost ugovora o radu od 11.07.2010. godine, a imajući u vidu već sve gore iznesene razloge, a sud posebno napominje da tužitelj potražuje isplatu naknade za period od 05.10.2010. godine, ne i prije toga.

Sud je dakle, utvrdio da je postojao dogovor između pamičnih stranaka o plaći i naknadama, kao što je navedeno u članu 5. ugovora o radu tužitelja i tuženog, odnosno da je postojala obaveza tuženog da za svaki realizirani sponzorski i donatorski ugovor tužitelju isplati naknadu od 20%.

Tuženi je u toku postupka ukazivao da je ovakav ugovor u suprotnosti sa članom 103. Zakona o obligacionim odnosima² i odredbama Zakona o radu. Naime, pomenutom odredbom ZOO propisano je da je ugovor „*koji je protivan Ustavu Republike Bosne i Hercegovine, prinudnim propisima te moralu društva ništavan, ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu sankciju ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo*”. U konkretnom slučaju, navodna protivnost prinudnim propisima ogleda se u tome što je istovremeno ugovorena plaća i naknada po osnovu realiziranih sponzorskih ugovora.

Međutim, odredbe ugovora o radu od 12.07.2010. i 05.10.2010. godine nisu protivne imperativnim odredbama Zakona o radu³, kao ni moralu društva niti Ustavu. Naime, članovima 68-74. ZoR-a propisan je minimum prava radnika, odnosno minimum obaveza poslodavca, a u pogledu isplate plaće. Plaća, kao jedan od bitnih elemenata ugovora o radu, rezultat je saglasnosti volja ugovornih strana i nema zakonske prepreke da se ista na ugovori onako kako to radniku i poslodavcu odgovara, kao što su tužitelj i tuženi učinili u konkretnom slučaju. Analizirajući odredbe člana 5. ugovora vidljivo je da je plaća ugovorena u fiksnom mjesečnom iznosu od 1.500 KM, ali i ujedno da je ugovorena naknada koja će se isplaćivati u procentu od ostvarenih ugovora. Radno mjesto tužitelja kod tuženog je specifično sa aspekta odgovornosti i obima posla, a svi saslušani svjedoci, kao i tužitelj te zakonski zastupnik tuženog Amer Čolan su ukazivali na složenu upravljačku strukturu i teškoće u poslovanju, pa nije osnovano tvrditi da se radi o ništavom ugovoru, a po osnovu činjenice da je ugovorena dodatna naknada tužitelju, kao finansijski stimulans za obavljanje poslova radnog mjesta za koje ima zaključen ugovor o radu.

Nadalje, tuženi je osporavao isplate izvršne tužitelju po osnovu procenta od sponzorskih i donatorskih ugovora, budući da je na nalogima za isplatu navođeno da se radi o isplata po autorskom ugovoru, tvrdeći da takav ugovor nikada nije ni potpisan. Međutim, svjedok Hariz Bilić i tužitelj u svom iskazu su pojasnili zašto i kako su isplate knjižene kao autorski ugovori, navodeći da su smatrali da je za tuženog bolje da se isplate po tom osnovu vrše kao isplate po autorskom ugovoru, kao što je rađeno i za druge uposlenike tuženog. Svjedok i tužitelj su jasno naveli da su smatrali da je postojeća zakonska regulativa dozvoljavala da se napravi distinkcija između isplate plaće i isplate procenta od realiziranih ugovora. Sud u ovom postupku ne ispituje pravilnost knjiženja isplata i načina na koji su vršene isplate od strane tuženog prema tužitelju, niti se ta pravilnost može dovesti u vezu sa postojanjem ugovorne obaveze tuženog da tužitelju isplati ugovorenu naknadu.

Tuženi je također tvrdio da nije u opisu poslova tužitelja, kao generalnog sekretara bilo da obavlja poslove vezane za marketing i traženje sponzora za tuženog, već da obavlja poslove koji su jasno utvrđeni statutom. Međutim, upravo svjedoci tuženog su potvrdili da je tužitelj obavljao veliki dio poslova u KS BiH, da je privukao veliki broj sponzora, odnosno da je za vrijeme njegovog mandata ostvaren veliki broj kontakata sa sponzorima i donatorima, što je uostalom vidljivo iz nalaza vještaka finansijske struke gdje je dan pregled pribavljenih sredstava po godinama. To su kao nesporno potvrdili i Nihad Imamović i Nikica Petrović, kao i sam tužitelj, te svjedok Elmedin Konaković i Hariz Bilić. Svi navedeni svjedoci

² Službeni list SFRJ, br. 29/78, 39/85, 46/85, 45/89 i 57/89, Službeni list R BiH, br. 2/92, 13/93 i 13/94 i Službene novine Federacije BiH, br. 29/03, 42/11, u daljem tekstu ZOO

³ Službene novine Federacije BiH broj: 43/99, 32/00 i 29/03, u daljem tekstu ZoR

su saglasno izjavili da je tužitelj u vrijeme svog mandata radio gotovo sam, pa tako i poslove marketinga, koje je prethodno za potrebe tuženog obavljala marketinška agencija Euromedija, kao i da je u vrijeme njegovog mandata smanjen dug prema radnicima, da su smanjena kašnjenja u isplatama plaća. Pored svega navedenog, okolnost da li je prema statutu tuženog propisano da generalni sekretar ima određenu ulogu u realizaciji marketinških ugovora ili ne, nebitna je sa aspekta činjenice da su tužitelj i tuženi ugovorili isplatu naknade u vidu procenta realiziranih ugovora, a za poslove za koje se zaključuje ugovor o radu iz jula i oktobra 2010. godine.

Jednako tome, tuženi je ukazivao da je dio sredstava koji su pribavljeni po osnovu sponzorskih i donatorskih ugovora zapravo pribavljen od budžetskih organizacija, odnosno javnih preduzeća, te da je i u tome nalazio potvrdu teze da zapravo član 5. ugovora o radu nije mogao biti primijenjen. Punomoćnik tuženog je na ovu okolnost detaljno ispitao svjedoke Nihada Imamovića, Hariza Bilića, Nikicu Petrovića te samog tužitelja, međutim ta je činjenica irelevantna u odnosu na ovu pravnu stvar. Naime, odredba člana 5. ugovora je eksplicitna, te se navodi 20% od svakog sponzorskog ili donatorskog ugovora koji KS BiH realizuje sa nekim od pravnih subjekata.

Dakle, uslov za nastanak obaveze tuženog, kao poslodavca, prema tužitelju je realizacija donatorskog ili sponzorskog ugovora od strane pravnog subjekta prema KS BiH, nebitno u kakvom je obliku taj pravni subjektat, da li je javno preduzeće, privredno društvo ili organ javne vlasti. Ova distinkcija koju tuženi nastoji prikazati nije ugovorena niti definisana ugovorom, koji je osnov za ovo potraživanje, pa su stoga svi navodi tuženog u tom pogledu neosnovani i sud ne nalazi potrebnim dalje elaborirati i cijeniti iskaze svjedoka koji su nesporno potvrdili da je značajan dio sponzorskih i donatorskih sredstava prikupljan od javnih preduzeća ili ministarstava.

Iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke Elmedine Manso od 02.04.2019. godine te dopune nalaza i mišljenja od 18.07.2019. godine vidljiv je ukupan broj realiziranih sponzorskih i donatorskih ugovora u utuženom periodu. Vještak je u nalazu od 02.04.2019. godine navela da je na osnovu uvida u analitičke kartice tuženog utvrdila prihode od sponzorstva zbirno po godinama i to za 2010. godinu 198.421,85 KM, za 2011. godinu 361.917,95 KM, za 2012. godinu 622.278,25 KM, za 2013. iznos od 566.605,25 KM, za 2014. 928.500 KM, za 2015. godinu 808.611,26 KM te za prva četiri mjeseca 2016. godine 15.850,00 KM, odnosno ukupno za sav period 3.502.184,56 KM. Isto tako, vještak je po osnovu uvida u analitičke kartice tuženog konstatovala isplate koje su vršene tužitelju po osnovu autorskih ugovora te je tako u 2012. godini isplaćen ukupan iznos od 24.000 KM, u 2013. i 2014. godini po 34.000 KM, u 2015. godini 51.564,61 KM te u 2016. godini 42.000 KM, odnosno ukupno 185.564,61 KM.

Primjenom člana 5. stav 2. ugovora o radu vještak je utvrdila ukupan iznos naknade u visini od 700.436,91 KM, a kako je tužitelju isplaćeno 185.564,61 KM, razlika za isplatu iznosi 514.872,30 KM.

Vještak je u nalazu dala i pregled pojedinačnih isplata o koje su po ovom osnovu vršene tužitelju, a prema Rješenju Porezne uprave FBiH, broj 13-9-02-15-11-1888/2016 od 16.01.2017. godine.

Vještak je po nalogu suda izvršila dopunu nalaza i to tako što je posebno prikazala iznose donatorskih i sponzorskih ugovora za period od 05.10.2010. do 30.04.2016. godine i to za svaki mjesec pojedinačno, u ukupnom iznosu od 3.413.053,56 KM, a posebno je u tabeli na stranici 5-6 vještak prikazala primljene donacije za period od 17.10.2013. godine do 30.04.2016. godine, u ukupnom iznosu od 1.980.915,51 KM. Vještak je prikazala i isplate prema tužitelju u periodu od 17.10.2013. godine do 30.04.2016. godine, pa je tako od 17.10.2013. do 31.12.2013. godine isplaćeno 8.000 KM, dok su iznosi za 2014, 2015. i 2016. godinu isti kao u osnovnom nalazu i mišljenju. Vještak je tako, za period od 17.10.2013. do 30.04.2016. godine, na osnovu iznosa primljenih donacija od 1.980.915,51 KM te isplaćenog iznosa od 135.564,61 KM u tome periodu, utvrdila iznos dugovanja tuženog prema tužitelju u visini od 260.618,49 KM.

Nadalje, vještak je u nalazu od 18.07.2019. godine navela da među primljenim donacijama i sponzorskim ugovorima nije bilo uplata od strane ministarstva i kantona, a na glavnoj raspravi 04.09.2019. godine vještak je navela da se za period od 17.10.2013. godine u ukupnoj uplati od 227.954,25 KM 195.954,25 KM se odnosi na dijelom državna preduzeća i to BH Telecom, a 33.000,00 KM se odnosi na uplate ostalih preduzeća. U 2014. godini od 928.500,00 KM na privatna preduzeća se odnosi 187.687,00 KM, na Udruženje za sport 148.160,00 KM i na državna preduzeća, pošte, RTV BiH, BH Telecom, Elektroprivreda 592.653,00 KM. U 2015. godini od primljenih 808.611,26 KM, na uplate od privatnih preduzeća se odnosi 109.958,30 KM, na uplate od Udruženja za sport i rekreaciju 157.960,20 KM i na uplate od državnih preduzeća 540.684,76 KM. Za 2016. godinu od uplate od 115.850,00 KM na Udruženje za sport se odnosi 4.400,00 KM, a na uplate državnih preduzeća 11.450,00 KM.

Sud je međutim, iz već naprijed navedenih razloga cijenio da nije od značaja za ovu pravnu stvar činjenica što su neka od realiziranih donatorskih i sponzorskih sredstava poticala od javnih preduzeća ili društava koja su u većem ili manjem dijelu u državnom vlasništvu, te iste navode neće ponavljati.

Tuženi je u toku postupka istakao prigovor zastare. U ovoj pravnoj stvari se primjenjuje trogodišnji rok zastare, u skladu sa članom 106. ZoR-a kojim je propisano da apsolutna zastara potraživanja iz radnog odnosa nastupa tri godine od dana nastanka potraživanja, ako zakonom nije drugačije određeno. Međutim, tužitelju su kontinuirano vršene isplate po članu 5. stav 2. ugovora o radu počev od 2012. pa do 30.04.2016. godine, u iznosima i dinamici kako je to navedeno u nalazu i mišljenju vještaka. Vještak je pri tome na glavnoj raspravi izričito navela da dinamika isplata prema tužitelju nije pratila dinamiku pristizanja sredstava u KS, odnosno realizaciju ugovora i da nije moguće precizno utvrditi na koji sponzorski/donatorski ugovor se koja isplata odnosila. Svjedok Hariz Bilić i tužitelj u svom iskazu su također objašnjavali kako je tekla isplata, pa su saglasno naveli da tužitelj u početku i nije primao naknadu po osnovu člana 5. stav 2. ugovora, gdje je tužitelj pojasnio da je u trenutku kada je počeo raditi kod tuženog zatekao situaciju gdje su radnicima kasnile plaće po više mjeseci i gdje su računi bili gotovo blokirani. Tužitelj je pojasnio da zato u početku nije tražio isplate naknade po ugovoru o radu jer za to nije bilo novca i jer je nastojao smanjiti kašnjenja u plaćama radnicima i drugim dugovanjima tuženog. Ove navode je u cijelosti potvrdio svjedok Bilić, pa su saglasno naveli da je od 2012. godine tužitelju isplaćivana naknada onda kada je bilo prikupljeno dovoljno sredstava za funkcionisanje saveza i isplatu, te da dinamika isplata nije pratila same ugovore i mjesec realizacije.

Budući da nije moguće jasno utvrditi dinamiku isplata naknada, odnosno vezati pojedini nalog za isplatu sa konkretnim sponzorskim ili donatorskim ugovorom, osnovano je zaključiti da je tužitelju najprije vršena isplata po prvim zaključenim ugovorima i da je na taj način sukcesivnim isplatama rješavan prvo najstariji dug, odnosno redoslijedom kako su ugovori bivali realizirani i kako je nastajala obaveza tuženog prema tužitelju.

Cijeneći da je članom 387. ZOO propisano je da se zastarijevanje prekida i konkludentnom radnjom kojom se vrši priznanje duga od strane dužnika, odnosno samim plaćanjem barem i dijela duga, sud cijeni da potraživanja tužitelja i prije 17.10.2013. godine, odnosno tri godine prije dana podnošenja tužbe, nisu zastarjela.

Sud nije posebno cijenio provedene dokaze i to odluke o imenovanju članova upravnog odbora od 27.03.2009. godine te odluku o imenovanju predsjednika, zamjenika predsjednika i generalnog sekretara od 27.03.2009. godine, budući da se nije ukazala spornom činjenica da je Nihad Imamović bio predsjedavajući upravnog odbora i da je bio ovlašten za potpisivanje ugovora o radu sa tužiteljem. Jednako tome nije bilo sporno, a ni od odlučnog značaja da je u 2013. godini došlo do izmjene lica ovlaštenih za zastupanje, a što je vidljivo iz Odluke tuženog, broj 592/13 od 30.10.2013. godine, kao i Zapisnika sa sjednice Skupštine tuženog od 30.10.2013. godine.

Sud cijeni i da je iskaz zakonskog zastupnika tuženog Amera Čolana usmjeren na činjenice koje nisu odlučne, izuzev u dijelu kada opisuje način vlastitog imenovanja na poziciju generalnog sekretara, odnosno same procedure. Međutim, u ovoj su presudi već dati detaljni razlozi zbog kojih je sud utvrdio postojanje obaveze tuženog prema tužitelju i specifičnosti imenovanja tužitelja, te nema potrebi iste ponovno elaborirati. Zakonski zastupnik ima samo posredna saznanja, budući da je na poziciju generalnog sekretara došao tek u 2018. godini, dakle više od 2 godine po odlasku tužitelja sa iste te pozicije.

Sud stoga, na osnovu svega naprijed navedenog, cijeni da je potraživanje tužitelja osnovano, budući da je valjanim ugovorom zaključenim između tužitelja i tuženog ugovorena visina naknade, koja nije ovisila o strukturi i obliku pravnog subjekta sa kojim je realiziran donatorski ili sponzorski ugovor, a da tuženi nije u cijelosti izmirio nastalu obavezu. Kako je nalazom i mišljenjem vještaka utvrđeno da je ukupno u periodu od 05.10.2010. do 30.04.2016. godine realizovano po osnovu navedenih ugovora 3.502.184,56 KM, a da je tužitelju isplaćeno 185.564,61 KM, preostaje razlika za isplatu od 514.872,30 KM. Međutim, kako se sud kreće sam u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva, koji u konkretnom slučaju glasi na iznos od 500.060,54 KM, tužbeni zahtjev je i usvojen u toj visini, iz svih prethodno iznesenih razloga.

Odluku o kamatama sud je donio primjenom člana 277. stav 1 i člana 324. stav 1 Zakona o obligacionim odnosima koji propisuju da dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obaveze, osim glavnice, duguje i zateznu kamatu, te da dužnik dolazi u zakašnjenje kad ne ispuni obavezu u roku određenom za ispunjenje.

Nasuprot tome, sud cijeni da protivtužba nije osnovana i istu je odbio u cijelosti.

Naime, u odnosu na navode iz protivtužbe utvrđeno je da je:

- Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine je donijela Rješenje o dodatno utvrđenim poreznim obavezama, broj 13-9-02-15-11-1888/2016 od 16.01.2017. godine, a na osnovu provedenog postupka inspeksijskog nadzora u iznosu od 465.669,26 KM, a koje obaveze se odnose na dodatno utvrđene porezne obaveze tuženog po osnovu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, poreza na dohodak, doprinosa za zdravstveno osiguranje te kamata na navedene poreze i doprinose
- Porezna uprava donijela Rješenje, broj 13-9-02-15-11-1888-1/2016 od 18.09.2017. godine kojim je utvrđen rok za uplatu dodatno utvrđenih obaveza u roku od 8 dana od dana prijema rješenja
- da je tuženi u periodu od 2012-2016. godine vršio isplate tužitelju, koje tuženi naslovljava kao isplate po ugovoru o djelu.

U navedenom rješenju od 16.01.2017. godine utvrđeno je ukupno porezno dugovanje tuženog u iznosu od 465.669,26 KM. U obrazloženju ovog rješenja navodi se da je provedenim inspeksijskim nadzorom kod tuženog za period od 01.01.2011. do 31.12.2016. godine utvrđeno postojanje dodatne porezne obaveze po osnovu javnih prihoda u ukupnom iznosu od 653.801,69 KM, od čega je plaćeno 188.132,43 KM, te ostaje za uplatu iznos od 465.669,25 KM. U rješenju je prikazano više osnova po kojima je utvrđeno postojanje poreskog duga i to pod tačkom 1. Kontrola obračunavanja, prijavljivanja i plaćanja poreza na dohodak i pripadajućih doprinosa na prihod od nesamostalne djelatnosti (korist zaposlenicima), u okviru čega su na stranici 3-5 prikazani iznosi neprijavljenih i neplaćenih poreza i doprinosa na ime isplata izvršenih tužitelju u periodu od 22.02.2012. do 21.04.2016. godine, na stranici 5-7 isplate na ime ostalih zaposlenika, zatim na stranici 7. isplate na ime ostalih zaposlenika putem ATM-bankomata, POS-terminala i visa kartica. Pod tačkom 2. prikazana je Kontrola obračunavanja, prijavljivanja i uplate poreza na dohodak i pripadajućih doprinosa po osnovu sudske presude za zaposlenike, pod tačkom 3. Kontrola obračunavanja, prijavljivanja i uplate poreza na dohodak i pripadajućih doprinosa po osnovu samostalne djelatnosti za period od 01.01.2011. do 05.12.2016. godine (ugovori o djelu i ugovori o autorskim honorarima), pod 4. Kontrola blagajničkog poslovanja, pod 5. Kontrola obračunavanja, prijavljivanja i uplate poreza na dohodak i pripadajućih doprinosa po osnovu neopravdanih gotovinskih isplata podignutih sa transakcijskog računa, gdje se između ostalog navode i transakcije za period jul-septembar 2016. godine. Ovim rješenjem su odbijeni i prigovori zastupnika tuženog na zapisnik o provedenom inspeksijskom nadzoru, a što je sve navedeno na stranici 18-20 rješenja.

Vještak finansijske struke Elmedina Manso je također u nalazima prikazala iznose isplata vršenih tužitelju u periodu od 2012 do 2016. godine po osnovu člana 5. stav 2. ugovora o radu, te je izvršila obračun pripadajućih poreza i doprinosa na te isplaćene iznose. Vještak je tako utvrdila je po osnovu isplata tužitelju u iznosu od 185.564,61 KM tuženi zadužen i to na ime doprinosa za PIO u iznosu od 43.481,11 KM i kamata n 13.951,32 KM, na ime doprinosa za zdravstveno osiguranje 48.643,17 KM i kamata 15.026,41 KM, na ime doprinosa po osnovu nezaposlenosti 5.976,33 KM i kamata 1.839,07 KM te na ime poreza na dohodak 20.618,30 KM i kamata 6.344,78 KM, odnosno ukupno na osnovu poreza,

doprinosa i kamata 155.880,49 KM. U vezi sa nalazom i mišljenjem vještaka (osnovnim i dopunom) sud je cijenio i ispis uplata vršenih od strane tuženog prema tužitelju u periodu 2012-2016. godine.

Tuženi protivtužbu temelji na odredbi člana 89. Zakona o radu, kao regresni zahtjev prema tužitelju, koji je prema navodima tuženog, bio odgovorno lice u periodu na koje se odnosi pomenuto rješenje Porezne uprave FBiH.

Odredbom člana 81. ZoR-a, odnosno člana 89. Zakona o radu (Službene novine F BiH, broj 26/16) je propisano da radnik koji na radu ili u vezi sa radom namjerno ili zbog krajnje nepažnje prouzrokuje štetu poslodavcu, dužan je štetu naknaditi. Da bi radnik odgovarao za štetu poslodavcu neophodno je postojanje krivice na strani radnika i to u vidu namjere ili krajnje nepažnje, uzročno posljedične veze između radnje zaposlenika te konačno štete.

Tužitelj u toku postupka nije sporio da je provedenim inspekcijskim nadzorom utvrđeno dodatno poresko dugovanje na ime poreza i doprinosa, kao i drugih osnova, po kojima je rješenjem od 16.07.2017. godine tuženom naloženo da izvrši isplatu duga. Tužitelj nije sporio također, da mu je naknada iz člana 5. stav 2. ugovora o radu isplaćivana kao „autorski ugovor“, kao i da je bio jedan od supotpisnika svih naloga za isplate kod tuženog. Međutim, sud cijeni da nije dokazano postojanje krivice na strani tužitelja, za nastalo porezno dugovanje tuženog, a u kontekstu postojanja odgovornosti radnika za nastalu štetu poslodavcu.

Naime, porezno dugovanje tuženog, koje se prema navedenom rješenju Porezne uprave FBiH, ne odnosi samo na isplate vršene prema tužitelju, nego na cijeli niz drugih aktivnosti tuženog, kako je to detaljno utvrđeno u predmetnom rješenju, ne može se samo po sebi smatrati štetom prouzrokovanom namjerom ili krajnom nepažnjom tužitelja kao radnika te prostom činjenicom da je tužitelj u to vrijeme bio na poziciji generalnog sekretara smatrati osnovom za naknadu štete.

Tuženi nije dokazao da je kod tužitelja postojala namjera ili krajnja nepažnja u radu, već naprotiv, saslušani svjedoci o radu tužitelja i odnosu prema poslu govore pohvalno i ističu njegove rezultate. Naime, namjerom se smatra takvo postupanje gdje štetnik postupa znajući i hotimice, dok se krajnjom nepažnjom smatra odsustvo pažnje koju bi primijenio dobar privrednik. Za oba oblika krivice ključno je postojanje znanja da se takvim ponašanjem uzrokuje šteta, te htijenje odnosno pristajanje na posljedicu takve radnje. U konkretnom slučaju izostali su dokazi koji bi ukazali na takvo ponašanje tužitelja. Dakle, odgovornost za porezni dug leži na pravnom licu, koje obavlja određenu djelatnost, a koju u konkretnom slučaju tuženi nastoji prenijeti na tužitelja, a bez da pri tome dokazuje da zaista postoji njegova odgovornost, u smislu navedenih odredbi ZoR-a za nastalo porezno dugovanje.

Pored toga, tuženi protivtužbom potražuje iznos od 879.643,28 KM, koji iznos štete ostaje nedokazan. Naime, rješenjem porezne uprave utvrđen je iznos duga od 465.669,26 KM, dok je vještak utvrdila dugovanje po osnovu isplata tužitelju u iznosu od 155.880,49 KM. Iz obrazloženja predmetnog rješenja Porezne uprave vidljivo je da su njime o obuhvaćene aktivnosti i nakon što je tužitelj prestao sa radom, dakle iza 30.04.2016. godine. Prema tome, ostaje nejasno odakle potiče i na temelju čega tuženi potražuje

iznos navodne štete od 879.643,28 KM. Iz svih navedenih razloga, protivtužbeni zahtjev je u cijelosti odbijen kao neosnovan.

Odluku o parničnim troškovima sud je donio na osnovu člana 383. stav 1. i 2., člana 386. stav 1. i člana 396. stav 1. do 3. ZPP-a, a isti se sastoje od priznatih troškova tužitelja na ime zastupanja putem punomoćnika, a prema priloženom troškovniku istog i u skladu sa Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 22/04 i 24/04) i to na ime sastava tužbe i odgovora na protivtužbu iznos od po 845 KM, na ime zastupanja na pripremnom ročištu 18.04.2018. godine 845 KM te 17.09.2018. i 14.01.2019. godine iznos od po 422,10 KM, na ime zastupanja na glavnoj raspravi dana 24.04.2019. godine iznos od 845 KM te dana 04.09.2019. i 06.11.2019. godine iznos od po 422,10 KM te na ime pristupa ročištu 31.10.2019. godine 211,10 KM. Nagrada advokatu uvećava se za iznos PDV od 17%, a u troškove postupka spada i predujam na ime vještačenja u iznosu od 265 KM, pa tako ukupni troškovi na koje ima tužitelj, kao strana koja je uspjela u sporu iznose 6.442,01 KM. Sud primjećuje da je punomoćnik u troškovniku naveo ukupan iznos nagrade od 5.281,10 KM, a radi se o iznosu od 5.279,50 KM, pa je evidentno da se radi o računskoj omašci, usljed čega se i javlja razlika između potraživanog iznos od 6.443,89 KM i dosuđenog od 6.442,01 KM.

SUDIJA

Belma Čano-Sejfović

Uputstvo o pravu na izjavljivanje pravnog lijek. Protiv ove presude dozvoljena je žalba Kantonalnom sudu u Sarajevu u roku od 15 dana od dana prijema presude. Žalba se podnosi putem ovog suda u 3 (tri) istovjetna primjerka.